

hkrout kprntou

hkroutou shel shgriro hhdsh shel arahim barim mr skprntou...
bmoecet hbschon baha kmpkchet zovnot umdohim. am ki yednu...
mraah ki mr skprntou shone mqudmu mr moynio la rk bsg...

kl zo aino bchvnto hmdohim bdbur hoo. ki shgri...
arahim raa hbnou l hkrouti el k bomoim mel bmt moecet...
hbschon doka bet shem melim ngd yisrael hshmot shlot...

SCRANTON NYILATKOZATA

Megdobbentó, váratlan hideg zuhanyként hatott William...
Scranton, az új amerikai nagykövet első nyilatkozata a Biz...
tonsági Tanácsban. Előre tudta mindenki, hogy Scranton...

Formailag helyes az amerikai magyarázat, hogy a nyil...
latkozatban Amerika eddigi, változatlan politikája nyilvánul...
meg. Igaz, hogy Amerika sohasem ismerte el Kelet-Jeru...

Mindéz nem képez újítást. Csak az a megdobbentó, hogy...
az USA hivatalos megbízottja szükségesnek tartja mindezt...
akkor kinyilatkoztatni a Biztonsági Tanácsban, amikor ott...

Ha ennek ellenére mégis elhangzott William Scranton...
barátságatlan, sőt majdnem ellenséges nyilatkozata, úgy ab...
ban az amerikai kormány magartatásának kedvezőtlen vál...

ÉJJEL TEMETÉK EL

A TUNTEZÉSEK SORÁN MEGSEBESÜLT ARAB GYEREKET

Áli Husszein Ászáná 11 éves Ezután néhány percra a kórház...
gyereket, akik a múlt héten Ábu Halutasskamarájába zértek...
Disz falt határában súlyosan A temetést kedden kellett voi...

KREISKY:

Az arab vezetők hajlandók békét kötni Izráellel

Feltételük, hogy Izráel vonuljon vissza az 1967-es határokra és pa...
lesztinai állam létesüljön a megszállt területeken

Dr. Bruno Kreisky osztrák kancellár, aki mint a szo...
cialista internacionálé küldöttségének elnöke, látogatást...
tett az arab államokban, Bécsbe visszatérve sajtófogadáson...

Kreisky hangsúlyozta, hogy az elmúlt két év alatt azaz az...
álta az arab térségben tett két látogatás között, teljesen meg...
változott az arab államok poli...
tikája.

Két évvel ezelőtt egyetlen egy arab vezető sem volt hajlan...
dó arról beszélni, hogy békét köt Izráellel.

Most pedig valamennyien, fenn tartás nélkül kijelentették, hogy...
hajlandók aláírni a békét a zsidó állammal. Kreisky szerint, az arabok lemondtak Izráel el...
pusztításának gondolatáról és már arról sem beszélnek, hogy...
térjen vissza az 1947 évi határokhoz. Nyilván állítják, hogy el lehet ismerni Izráelit és békét kötni vele az 1967 évi határok alapján is.

Az arab vezetők azt is tudják, hogy Izráel nem vonul...
vissza azonnal, hanem csak lépésről-lépésre, előre megállapított terv szerint. Azt is beismertik, hogy tárgyalniuk kell Izráellel kisebb határmegoldásokról.

Ami a palesztinai kérdést illeti, Kreisky azt mondta, hogy...
amint a németeknek is szabad beszélni országuk egyesítéséről és ugyan akkor realizikus po...
litikát folytatni, a palesztinaiaknak is szabad álmódni több nemzetiségű, egységes palesztinai államról, amíg nem törődnek bele az önálló és szuverén Izráel létezésébe. Kreisky szerint a PFSZ-t már nem lehet terroriszervezetnek tekinteni.

JORDÁNIA UTASITOTTA HIVEIT:

CSILLAPITSÁK LE A KEDÉLYEKET A MEGSZÁLLT TERÜLETEKEN

Meg akarja akadályozni a Fatach befolyásának növekedését

A jordániai kormány utasította hveit a Nyugati Partvidék...
ken, hogy igyekezzenek lecsillapítani a kedélyeket és féke...
zék meg a Palesztinai Felszabadító Szervezet népszerűségé...
nek növekedését a közelgő köz...
ségi választások előtt — állítják jól értesült körök Söchemben.

Néhány lemondott polgármester vissza akarja vonni ezt a lépését, de attól tartanak, hogy nem tehetik meg, amíg nem mutatnak fel valamilyen eredményt a Ramalla és Ái-Birá városokban elrendelt kijárási tilalom enyhítése és a megszállt csapatok létszámának csökkentése érdekében.

A söchemi rendkívüli bizottság megbeszélést folytatott a város katonai kormányzójával annak érdekében, hogy helyreállítsák a kereskedelmi életet a városban és megszüntessék a sztrájkot, amely csütörtök óta tart és az iskolai sztrájkot, ami három héttel ezelőtt kezdődött. Ái-Micri polgármester felkérte a kormányzó, hogy vonja ki a csapatok egy részét a városból és függeszték fel a kijárási tilalmat. Ha ezt a követelést teljesítik, garantálja, hogy az üz...
Dzsenniben a katonai korleletek kinyitják és a tanítás is megkezdődik az iskolákban, te...

MURELLA
exkluzív olasz tapéta

Szervezet nélkül. Az arab világban csak egyetlen egy kérdésben nincs vita, éspedig hogy a PFSZ a palesztinaiak egyetlen képviselője. Még Husszein is ki jelentette, hogy nincs joga tárgyalni Izráellel a Nyugati Partvidékről. Husszein és a többi arab vezető között az az egyetlen különbség, hogy míg a többiek a palesztinai arab állam azonnali kikiáltását követelik, Husszein népszavazást akar rendezni az izráéli visszavonulás után.

Kreisky megerősítette, hogy nemsokára Bécsbe érkezik a Palesztinai Felszabadító Szervezet küldöttsége Fárúk Kádumi vezetésével, hogy megnyissa az irodáját az osztrák fővárosban. Ennek a hivatalnak az a feladata, hogy megteremtse a palesztinaiak kapcsolatát a Bécsben működő többi nemzetközi szervezetek irodáival. Még nincs határozat arról, hogy a PFSZ diplomáciai irodát nyisson a bécsi kormány mellett.

de Kreisky nem elenezné azt sem, ha a palesztinaiak kötelezik magukat, hogy tevékeny segítséget csak Ausztriára korlátozzák és nem folytatnak egész Európára szóló propagandát.

Damaszkuszban Kreisky beszélgetett folytatott aszírjai külügyminiszterrel, a Gólan fennsík szolgálatot teljesítő nemzetközi csapatok mandátumának meghosszabbításáról. Kreisky azt a benyomást nyerte, hogy a meghosszabbítás lehetséges „bizonyos feltételek mellett”. A kancellár megcáfolta a damaszkuszi rádióban sugárzott hírt, amely szerint, Szádat egyiptomi elnök április 7-re bejelentett bécsi látogatásakor izráéli megbízottakkal is találkozni fog.

1. Fizikailag képtelen rá, mert ez sok időt igényel.
2. Izráel nem bízik benne olyan mértékben, mint az arabok.
3. A felek egyáltalában nem szorultak közvetítésre, hanem csak arra, hogy fogadják el a Biztonsági Tanács 242 és 338 számú határozatait.

Bizonys, hogy rincs megoldás a Palesztinai Felszabadító

jelentést, mire Kámel Áchmed Száad polgármester közölte, hajlik a lemondás visszavonására és a rend helyreállítására.
Dzsabábi sejk, Chevron polgármestere is erőfeszítéseket tett a diákok megfélemezésére.

Néhány miniszter szanckciókat követelt a televízió ellen

Aháron Jádlin közoktatásügyi miniszter ellenállásán bukott meg a javaslat

A kormány néhány tagja a hét elején szanckciókat követelt a televízió ellen, mert „résztük volt az ösztönök felkavarásában” a megszállt területeken folyó zavargások során. Kiszivárgott hírek szerint, a kormány valamennyi tagja rendkívül erős szavakkal bírálta azt a mód szert, ahogyan a tévé az eseményekről beszámolt. Néhány miniszter azt hangoztatta, hogy a tévé nem tölti be az állami tájékoztatói fórum feladatát, és nem működik a Rádióhatóság- ról intézkedő törvény szellemében. Csak Aháron Jádlin, aki nek tárcájához a Rádióhatóság irányítása is tartozik, vette védelmébe a tévét.

Néhány miniszter követelésével szemben, Aháron Jádlin azt mondta, hogy nem lehet a televízióra hárítani a felelősséget a Kelet-Jeruzsálemben és a megszállt területeken folyó zavar...

Simon Peresz hadügyminiszter hétfőn találkozott Jicchák Livnival, a Rádióhatóság igaz...

UJ IGAZGATÓ A LUFTHANSA IZRAÉLI IRODÁJA ÉLÉN

Norbert Kohl lett a Lufthansa izráéli irodájának új igazgatója és elfoglalta Paul Fischer eddigi igazgató helyét.

Kohl eddig a nyugatnémet légiforgalmi vállalat nyugat-ausztráliai irodáját vezette.

Tegnap délbén sajtófogadás volt az új igazgató tiszteletére a Bét Szokolovban, az újságírók tel-avivi székházában. Fischer igazgató ezalkalommal elbúcsúzott a hírlapróktól.

Norbert Kohl 1936-ban született és 1961 óta áll a Lufthansa szolgálatában.

Paul Fischer, a funkciójából távozó igazgató rövid áttekintést adott a sajtóérintkezleten a vállalat izráéli tevékenységéről és elmondotta, hogy az elmúlt évben 20 százalékkal növekedett a forgalmuk. Mind a személy-, mind a teherszállítás te...

Elárulták a titkot: A KEREN KÁJJEMET NAGY TERÜLETEKET VÁSÁROLT JUDEÁBAN ÉS SOMRONBAN

A miniszterek támadják a KKL igazgatóját, aki a rádióknak adott nyilatkozatot

A telepítésekkel foglalkozó miniszteri bizottság keddi ülésén számosan adtak elégedetlenségüknek kifejezést afölött, hogy a Keren Kájjetem Judeában és Somronban eszközölt földvásárlásairól nyilatkozat hangzott el a rádióban. A nyilatkozatban elmondották, hogy a KKL a közelmúltban 50 millió font értékben vásárolt földet, főleg Ramalla és Jeruzsálem, valamint Ramalla és Latrun között. A szöveg azt is elárulta, hogy az alap folytatja a vásárlásokat mindenütt és minden áron, de nem közli az eladók nevét, mert a jordániai törvények értelmében halálbüntetés vár azokra, akik földet adnak el zsidóknak. Dr. Jicchák Ráfáel élesen kijelentette, hogy a Keren Kájjetem igazgatója ellen, aki ezt az igazítokban tartott akciói nyilvánosságára hozta a rádióban. Ostabaság a területeken történő földvásárlásokról beszélni, mert hiszen ez újabb mozgolódásokat válthat ki az arab lakosság körében, valamint Ramalla és Latrun között. A nyilatkozat súlyosan sérti a nemzeti érdekeket. Használó módon nyilatkozott Jiszráel Gállil tárcanélküli miniszter, a Bizottság elnöke is.

Hans Apel nyugatnémet pénzügyminiszter: NEM EMELJÜK AZ IZRAÉLI TÁMOGATÁST

Bírálja az izráéli követelések nyilvánosságra hozatalát

Hans Apel nyugatnémet pénzügyminiszter tel-avivi sajtófogadásán kijelentette, hogy a nyugatnémet kormány által Izráelnek nyújtott támogatás összegének emelése a közeljövőben nem jöhet számításba. Izráel továbbra is 140 millió márkát évi segélyben részesül a bonni kormánytól.

Apel hangoztatta, hogy teljes egyértelműséggel megmagyarázta az izráéli partnereknek, hogy követeléseik egy része nem valósítható meg. Hozzáfüzte, hogy Izráelnek az a kérése is csak nehezen lesz teljesíthető, hogy 100 millió már...

Apel bírálta, hogy izráéli részről nyilvánosságra hozták a követeléseket. „Nem az izráéli kérések lajstroma lepett meg, hanem az, hogy annak minden részletét közzétették”. Hozzáfüzte, hogy Izráelnek azt a további kérését, hogy 80 millió dollár kölcsönt kapjon az Európai Közöspiacról, vizsgálat tárgyává teszik.

Azt az izráéli követelést, hogy további 600 millió márkát nyújtsanak a náci-üldözötteknek, akik késői időpontban hagyták el a kommunista országokat, Apel nem utasította el, de megjegyezte, hogy „helyesebb lett volna, ha ezt a kérést október 4-e után vetik fel”. Apel ezután arra célozt, hogy október 4-én lesznek a választások Németországban és az izráéli kérés teljesítése a bonni kormány szempontjából kedvezőtlenül befolyásolhatja a szavazókat.

HERSKOVITS MANCINAK ÉS A CSALÁDNAK
őszinte részvétünket fejezzük ki a drága
MÉIR (MÁJI) 71
elhunyta feletti gyászukban.
TELMA ÉS CHAJIM BERKOVITS,
KATÓ ÉS JOSZEF GUTTMANN,
MIRJAM ÉS JOSZEF GENUJ,
JUDIT ÉS JOSZEF PERL,
PERCSU ÉS JOSZEF RÁTH,
RACHEL ÉS SMUÉL STERN

James Aikins bukásának története

»NE BIZZANAK KISSINGERBEN, MERT HAZUDIK«

Ezt mondta az Egyesült Államok riádi nagykövete a szauidai a vezetőknek — s menesztették

A diplomácia történetében sok olyan esetről tudnak, hogy valamely állam nagykövete annyira asszimilálódik új környezetéhez, hogy jobban képviseli a vendéglátó ország érdekeit, mint a saját kormányát. Ennek klasszikus példája James Aikins, az Egyesült Államok riádi szauidai nagykövete, akit 1973-ban a jom-kipuri háború idején küldtek Riádba, azzal a nagyfontosságú megbízással, hogy próbálja meggyőzni Szauidát, a legnagyobb kőolaj-exportáló államot, ne vegyen részt az Amerika elleni petroleumszállás tiltalomban. Két év múlva Aikinst nemcsak a nagyköveti rangjától fosztották meg, hanem véglegesen menesztették a külügyszolgálatból.

Dr. Henry Kissinger általában szigorú a külügyminisztériumi személyzettel, de még az ő működése alatt is egyedülállóan súlyosnak ítélik meg az Aikins-szal szembeni bánásmódot. A nagykövet ugyanis az újságból tudta meg, hogy elbocsátották, amikor szabadságon volt Washingtonban. Ezután még vissza kellett térnie három hónapig Riádba nagyon megszeppenülten. Ezalatt számos szauidai vezető ember, aki fölültebb meg volt elégedve azzal a móddal, ahogy Aikins a szauidai érdekeket képviselte, levonhatta azt a tanulságot, hogy még nagyobb tulajdonsággal rendelkező nagykövetek is kénytelenek nagy árat fizetni azért, ha nem teljesítik külügyminiszterük utasításait.

Ugy látszik azonban, hogy Aikins nem azonnal értette meg, hogy milyen szándékai vannak vele Kissingernek. A külügyminisztérium egyik embere azt mondta Aikins-ról, hogy arcátlan és gögös ember, olyan tulajdonságokkal rendelkezik tehát, mint Kissinger maga. Ugy látszik ezek a tulajdonságai tették lehetővé, hogy tartsa magát felmondása után még három hónapig.

A riádi diplomaták megdöbbenve látták, milyen nyugalmat tud magára erőltetni a nagykövet, akiről már mindenki tudta, hogy elcsapták. A szauidai vezetőket elbocsátása azért döbbenetesebb meg mindenkinek előtt, mert Aikinsnek ugyancsak precedens nélküli szabad bejárása volt a néhai Fejszál királyhoz, valamint az uralkodót körülvevő udvaroncokhoz, akiket még a hálozobájukban is meglátogathattak. Csak később tudta meg, hogy az utolsó időkben küldött táviratait Kissinger már egyenesen a papírkosárba dobta.

Aikins tud arbul, egy időben a külügyminisztérium kőolaj és energia-osztályának igazgatója volt és végül „jobb arab lett, mint maguk az arabok”, amint az amerikai üzletemberek állították. Utólagosan meg lehet állapítani, hogy Aikins maga okozta bukását. Egy nappal megbízólevelének benyújtása után, 1973 novemberében Kissinger is Riádba érkezett, boldogan, hogy elérte a tűzszünetet a Szinaj-félszigeten. Az amerikai külügyminiszter négyesemközt akart találkozni Fejszállal, amint azt tette a többi vezetővel is a közelkeleti államokban. Aikins azonban ragaszkodott hozzá, hogy ő is jelen legyen a megbeszéléseken. Állítólag a következőket mondta Kissingernek: „Ha nem engedi meg, én leszek a legrövidebb szolgáló

időt betöltő nagykövet, mert átnyújtom önnek lemondásomat, mihelyt kilép a király dolgozószobájából.”

Aikins ezt az ütközetet megnyerte ugyan, de elvesztette háborúját Kissingerrel. Még ennél is kevésbé tetszett Kissingernek Aikins hencsere, hogy milyen része volt a petroleumbargó szigorának enyhítésében és későbbi megszüntetésében. Aikinsnak tulajdonították, hogy ő biztatta fel Kissingert arra a később valótlannak bizonyult jóslatra, hogy a petroleumszállás csökkenése várható, mégpedig Szaudia kezdeményezésére. Ez a fordulat ugyanis sohasem következett be.

Aikinsnak a kapcsolatai Záchi el-Jamáni szauidai kőolajügyi miniszterrel akkor már olyan barátságosak voltak, hogy megfigyelők azt a kérdést tették fel, hogy melyik csapja be jobban a másikat. Aikinst valószínűleg hülyének tüntették fel 1974 nyarán, amikor Szaudia visszalépett a kőolajnak nyilvános árlejtésén való eladás tervétől, ami leszállította volna az árakat és gyengítette volna a kőolaj-termelő államok kartelljének erejét. Aikins minden áron meg akarta magyarázni a szauidai vezetőknek, hogy örültségnek tartja azokat a gondolatokat, amelyek amerikai kormány körökben születtek meg és pedig, hogy az Egyesült Államoknak mérlegelnie kell a petroleumszállás katonai megszállását. Búcsúbeszédében, amelyet Szauidából való távozása előtt mondott, a következő kijelentést tette: „A múlt tavasszal a szauidai trónörökös azt mondta Kissin-

gernek, hogyha nem csillapítottam volna le a szauidaiak haragját az amerikai katonai megszállás tervének felvetése miatt, az Egyesült Államok közelkeleti békeerősítései kudarcba fulladtak volna.” És keserűen hozzáfűzte: „Nem vagyok biztos benne, hogy ez a bök elősegítette diplomáciai karrieremet — legalább is látszólag nem.”

Aikins nem riadt vissza attól sem, hogy táviratában kifejezett adjon egyértelmű fenntartásainak a Kissinger-féle lépésről lépésre politikával szemben. Ezek a táviratok végül olyan éleshangok voltak, hogy munkatársai 24 óráig késleltették elküldésüket és igyekeztek rávenni, hogy enyhítse a szöveget.

Amikor azonban üzenetet kapott Washingtonból, amelyben utasították a nagykövetséget, hogy gondoskodjon megkülönböztetett bánásmóddal Ron Ziegler, Nixon elnök sajtófőnöke számára. Aikins megengedte magának, hogy páratlan élességgel táviratban válaszoljon. Lehetőségek azonban, hogy megbeszélésük volna neki a diplomáciai etikának ilyen megsértését is, ha nem kezd nyilvánosan kritizálni az amerikai külpolitikát és Kissingert. Megbízható források mondták: James magarsangu szauidaiaknak a fülébe sugta „ne bizzanak Kissingerben, mert hazudik Önöknek.”

Utólagosan meg lehet állapítani, hogy csak eltávolításának időpontja volt meglepő, valamint az, hogy miként következett be: Az erről szóló hír 1975 augusztus közepén jelent meg Joseph Kraft újságíró rovataiban. A hozzá közelállókat az ál-

lították, hogy Aikins annyira elbizakodott volt, hogy kacsának tekintette az újságíró híreit és végül megdöbben, amikor valóban elbocsátották. Kissinger egyik szauidai herceggel folytatott beszélgetése során erősítette meg, hogy menesztje Aikinst és azt úgy fogalmazta meg, hogy a nagykövet „személyi és politikai” okokból távozik, ezzel megerősítve az újságíró állítását: menesztésének oka az volt, hogy túl enyhének bizonyult a szauidaiakkal szemben.

Annak senki sem tudja magyarázatát adni, hogy Aikins miért tért vissza hivatalába és miért maradt ott 1975 december 10-ig ahelyett, hogy tudomásul vette volna eltávolítását, amikor azt nyilvánosságra hozták. Szauidában azt hiszik, hogy nem akart lemondani és elveszíteni nyugdíjjogosultságát. Egyesek feltételezik, hogy bizott Kissinger közeli bukásában, vagy pedig, hogy barátai a Kongresszusban új megbízást eszközölnek ki a számára.

Novemberben tartott beszédében többek között a következőket mondotta: „A diplomáciai szolgálatban való előrehaladás első szabálya, hogy el kell nyerni a feletteseink tetszését. Az, hogy az embernek igaz van-e vagy sem, nem játszik szerepet.”

Igy mondta az Egyesült Államok egyik legjobb diplomátája, aki 49 éves korában befejezte karrierjét. Ennek ellenére tréfálkozott ellenfeleinek rovására, akik azzal vádolták, hogy ő okozta a petroleumszállás emelkedését, ami évi 100 milliárd dollárral fokozta az OPEC-államok jövedelmét. Aikins így reagált a Jámánival folytatott beszélgetésében: „Ha ez igaz, akkor járna nekem egy szerény százalék szolgáltataimért. Kényelmesen élhetnék halálomig, amivel az OPEC tartozik nekem.”

CSEHSZLOVÁKIÁBAN FELUJULTAK A SAJTÓ-TÁMADÁSOK A »PRÁGAI TAVASZ« VEZETŐI ELLEN

A közelmúltban a csehszlovák kormány újra nagyszabású támadást indított Alexander Dubcek és támogatói ellen, arra célozva, hogy a „prágai tavasz” volt irányítói kapcsolatba lépnek az amerikai titkosszolgálattal.

Ez a vád egy 45 perces tartó interjúban hangzott el, amelyet Pavel Minárik, a csehszlovák titkosszolgálat egyik ügynöke adott. Minárik azt állította, hogy sikerült behatolnia a Münchenben működő Szabad Európa rádió központi közp. Ez interjú a prágai rádió közp. és átvette valamennyi európai kommunista állam hírszolgálatára. A nyilatkozatban elhangzott ez a mondat: „Az ellenzék emberei, akik fölött az ítéletet nem egy televízió nyilatkozatban fogják kimondani.”

Politikai megfigyelők a cseh fővárosban úgy magyarázzák a Dubcek és társai elleni támadást, hogy figyelmeztetés akar lenni a rendszer belső ellenfelei számára a pártkongresszus előtt, amelyet áprilisban tartanak. Ugyanezek a megfigyelők azt állítják, nincs semmi jele annak, hogy Gustav Husák kormánya látványos perект készítené indítani a kongresszus idejére.

Minárik, aki januárban tért vissza Prágába, miután több mint hét évig dolgozott a Szabad Európa rádióban, azt állítja, hogy bizonyítékai vannak az általa hangoztatott vádak alátámasztására. A televíziós adás során látni lehetett a müncheni rádió-állomás levélpapírjaira írt okmányokat, amelyekben a cseh szlovákiai ellenzék tagjainak nevei is szerepeltek. Alexander

Dubcek mellett emlegetik Zdenek Linárt, aki Dubcek idejében a pártközpont titkára volt, továbbá Karel Kosic filozófust, aki ugyanakkor a központi bizottság tagja volt, valamint néhány ismert személyiséget, mint Pavel Kohut és Ludvig Vokolics írókat.

Az anyag, amely látható volt a televízió képernyőjén, valószínűleg a müncheni rádió programjából való, vagy pedig a program tervezéssel kapcsolatos utasításokból. Ez a rádióadó, amelyet az amerikai titkosszolgálat finanszírozott a múltban, naponta sugároz a kommunista államok nyelvén. Jugoszláviát kivéve, a Dubcekre vonatkozó egyetlen adat a televízióban felolvasott okmányokban egy levél volt, amelyet Jozef Smirnovsky, „a prágai tavasz” egyik vezető egyénisége halála után írtak.

Ami a müncheni rádiót illeti, Minárik azt állította, hogy ez a leadó a CIA egyik osztaga és hogy a csehszlovákiai rendszer belső ellenzéki tudatosan és önkéntesen dolgoznak az amerikaiak számára. Azt is hozzáfűzte, hogy a liberalizálási folyamat, amely Dubceket uralomra hozta, az amerikai titkosszolgálat szervezte meg. „A rendszer ellenségei jól tudták, hogy mivel van szerencséjük tárgyalásokat folytatni, hogy ez a leadó állomás kit képvisel és hogy mivel köittek szövetséget” — mondotta.

Ez a televízió-adás alighanem a prágai kormány erőfeszítései közé tartozott, amelyeknek az a célja, hogy elnémítsák és megfélemlítsék az ellenzékét. Három héttel ezelőtt, a cseh biz-

tonsági szolgálatok meghívtak 20 ismert ellenzéki személyt és aláírtattak velük egy okmányt, amelyben tudomásul veszik, hogy tevékenységük közel jár olyan bűncselekményekhez, amelyek a cseh törvények szigorúan büntetnek.

Az újságíró, aki Minárikot megszólaltatta, érdeklődött egy levél iránt, amelyet Dubcek és barátai tiltakozásul küldtek Minárik előző vádjai miatt, amelyben azt állította, hogy pénzt kaptak a Szabad Európa rádiótól. Ezt a levelet nem olvasták fel a televízióban és azt állították, hogy Dubcek és társai sohasem küldtek tiltakozó levelet a rádióhoz, amely a velük kapcsolatos vádakot sugározta. Minárik azt is állította, hogy Dubcek számára pénzt helyeztek el G. M. Williams nevében, egy bankban és megmondta, hogy ennek a számlának a száma 10243113. Jóllehet Minárik vádjai eléggé általánosok voltak és tartózkodott a részletezésüktől, egy annyira, hogy különböző formában voltak magyarázhatók, a figyelmeztetés az ellenzék felé egészen világos volt.

Ugyanabban az interjúban elmondták, hogy Minárik már bizonyította a múltban, hogy a CIA nem mondott le pozíciójáról a Szabad Európa rádióban. Minárik említett egy néhány embert, akik az amerikai titkos szolgálatban dolgoztak, kapcsolatban voltak a rádióleadóval és újságíróknak álcázták magukat, hogy információkat szerezzenek és titkos kapcsolatot teremtsenek néhány kelet-európai kommunista ország ellenzékével.

HOLLANDIA

EGY RÓZSASZÍNŰ ORANGE HÁZ?

A Lockheed botrány alkalmatossá a legnagyobb szegény, ami a holland uralkodó családát érte 1848 óta, amikor a parlament átvette az effektív kormányzó hatalmat II. Willem királytól. Napról napra nő a hollandusok száma, akik attól tartanak, hogy szeretett Julianna királynőjük kénytelen lesz lemondani a férje ellen felhozott vádak miatt. Mint ismeretes, férjét Bernhard herceget azzal gyanúsították, hogy 1.1 millió dollár sápot fogadott el Lockheedtól, aminek fejében állítólag befolyást gyakorolt a holland kormányra, hogy a Lockheed által gyártott Starfighter jet-gepekkel szereljük fel a holland légierőt. Amennyiben a lemondásra sor kerül, a trónt Julianna 38 éves lánya, Beatrix és férje, a 49 éves Claus herceg örökölnék.

A holland nép többségét azonban zavarja Beatrix és Claus közismert baloldali politikai hajlama. Sőt, egyesek attól tartanak, hogy egy koncentrált baloldali erőfeszítés az Orange (orániai) uralkodóházat egyfajta Rózsaszínű Házzá alakíthatja át.

A háromtagú bizottság, amelyet a miniszterelnök nevezett ki a Bernhard elleni vádak kivizsgálására, ezideig nem hozott semmiféle döntést. A herceg tagadja a vádak. Kevesen lennének meglepve, ha a bizottság nem erősítené meg az állításokat, de nem is cáfolná azokat. A baloldali sajtó kezdetben mérsékletet tanúsított, de az utóbbi időben erősen támadja a herceget. Az eddigi legegységesebb támadás Wim Klinkenberg kommunista újságíró tollából jött, aki azzal vádolta Bernhardot, hogy tagja volt a hitlerista SS-nek. Az európai peritkarovatok pedig tele vannak részletes tudósításokkal, amelyek állítólagos intim kapcsolatokat pertraktálják a 32 éves Helene („Poupette”) Grindával, a francia felső tízezer tagjával. Ezeknek a vádaknak vagy burkolt gyanúsításoknak egyikére sincs bizonyíték.

VÖRÖS ÖRMESTER

A Bernhard elleni hadjárat egyik fő propagandistája William Oltmans, aki egy olyan „progresszív” vezetőnek volt a pártfogója, mint Szukaró, Indonézia volt elnöke és a kongói Patrice Lumumba. Oltmans puszipajtása a szovjet diplomatáknak Hágában, amely tőlük jelleltette a holland titkos szolgálat, a BVD (Binnenlandse Veiligheidsdienst) kíváncsiságát. Sokan úgy vélik, hogy Bernhard-ellenes vádjai szerves részét képezik egy jól kidolgozott programnak, melynek az a célja, hogy monarchia-ellenes hangulatot teremtsen a közvéleményben.

Ami Claus herceget és Beatrix főhercegnőt illeti, igen

szíves viszonyban vannak Romanov szovjet nagykövettel azóta, hogy 1972-ben látogatást tettek a Szovjetunióban. Romanov gyakori vendég Drakesteinben, a her-

BEATRIX & CLAUS

cegi házaspár kastélyában. A német születésű Claus, aki valaha Hitler hadseregében szolgált, a háta mögött „vörös Feldwebelnek” (örmester) titulálják a konzervatívok és Bernhard hívei. Nemrégiben, egy hági diplomáciai banketten véletlenül hallották, amint Beatrix korhol egy külföldi diplomatát, aki gúnyos megjegyzéseket tett a katasztrófális szovjet gabonatermésével kapcsolatban.

— Miért kell mindig a Szovjetunió jogátalkosságait kihangsúlyozni? — kérdezte a trónörökös.

A probléma elkerülésének egyik módja az lenne, ha Julianna egyszerűen nem mondana le. Alkotmányos alapon senki sem kényszerítheti őt a lemondásra. Egyesek úgy vélik, bármiképpen is alakuljon a jelenlegi válság, Julianna a trónján jog maradni. A kérdés: tekintve, hogy a monarchiának nincs tényleges hatalma Hollandiában, mit változtat a helyzeten a királynő lemondása? Nem sokat, de mégis. A munkáspártban, amely a kormánykoalíciót vezeti, máris kialakult egy NATO-ellenes irányzat. „Ennélfogva — mint azt egy magasrangú állami tisztviselő megjegyezte — egy rózsaszínű Orange-ház tökéletesen megfelelne a NATO-ellenes érdekségeknek a holland kormányban és a parlamentben.”

Akárhogy is alakuljon később a helyzet, a konzervatív felfogású hollandusokat irritálja, hogy Moszkva előnyre akarja felhasználni a kinos Bernhard-affért. A Telegraf napilap a múlt héten jégelmeztette a hági szovjet követség személyzetét: „Uraim, el a kezekkel a királyi családról és hagyják a hollandokra, hogy elintézzék saját ügyeiket.”

(Time)

HOTEL PLAZA • Tel-Aviv
HÁJÁRKON UTCA 155,
TEL-AVIV
TELEFON: 299 555
KÖZLI, HOGY

SZOBALÁNY TANFOLYAMOT
INDIT

A kurzus időtartama 14 nap. — A résztvevők úti-költséget, ellátást és zsebpénzt kapnak a kurzus ideje alatt.

Tanulási idő (elmélet - és gyakorlat) 8.00—14.00-ig.
A kurzus kezdete 1976. 3. 28.

A kurzust sikeresen befejezőknek munka biztosítva a szállóban, (teljes és részbeni állásokban).
Beiratkozás a személyzeti osztályon, 15. sz. szoba, 8.30—16.30 között, péntek kivételével.

1976. III. 25 UJ KELET 3

ROBEX
A legszebb ajándék

AZ INFLÁCIÓ NYOMÁBAN

Az árak emelkedése nem érte váratlanul a vásárló közönséget. Az alábbi körképből is kiderül, hogy az első napokban a szokott módon megcsappant ugyan a forgalom, utána pedig csaknem elérte a régi szintet.

„TÖBB CSIRKEHUS T FOGUNK ENNI”

Zsiva Sáróni egy olyan takarmányforgalmi vállalat közgazdásza, amely a baromfitermelőket látja el.

— A legutóbbi kormányintézkedések bizonyos mértékig megriaszták gazdasági agunkat, de én hosszútávon mégis optimista vagyok.

— Mire épül ez a derűlátás?

— Arra a felismerésre, hogy a marhahús és egyéb húsfajták egyre drágábbak lesznek. A baromfihús is többe kerül majd viszonylag, de nem megy fel annyival az ára. Ezért azt hiszem, a következő két-három évben valamit javul is — tehát kedvezőbbé válik a külkereskedelmi mérleg és kicsit többet fogunk exportálni —, akkor csökkenhet majd az infláció irama. De hogy megszüntesse? Ez még sok év kérdése. Fel kell készülnünk arra, hogy évekig kell birkóznunk az inflációval.

— Arra nem számíthatunk, hogy egyszer vége lesz ennek az átkozott inflációnak? Ugy értem, közgazdasági szemmel előre látható-e az infláció vége?

„MÉG NEM ALAKULTAK KI AZ ÁRAK”

Weinberger Miklós, a tavaszi „Tulipán” vendéglő tulajdonosa elhárítja az újságíró kérdését:

— Még nem látom világosan a helyzetet. A vendéglői árak egyelőre nem alakultak ki, mert az egyes árkomponenseket még nem ismerjük.

— Az általános drágulással arányosan emelkedtek a vendéglői árak?

— Nem. Ami azonban nem jelent végleges helyzetet. Megítésem szerint végül „utolérjük” a drágaságot.

— Csökkent valamelyest a forgalom az utóbbi egy-két hét folyamán?

— Nem tapasztalom. Az em-

— Sajnos, nem. Ez elég bizonytalan dolog. Világszerte infláció van. Nálunk csak nehezebb a helyzet, hogy kénytelenek vagyunk nagyon sokat költeni biztonsági célokra és az olébefogadás költségeit is egyidejűleg viseljük. Gazdasági életünk szerkezete pedig olyan, hogy jóval többet költünk importra, mint amennyit keresünk az exporton.

— Ez végleges anomália?

— Reméljük, nem végleges. De arra nem számíthatunk, hogy egy-kettőre megváltozik a helyzet. Ha a következő két-három évben valamit javul is — tehát kedvezőbbé válik a külkereskedelmi mérleg és kicsit többet fogunk exportálni —, akkor csökkenhet majd az infláció irama. De hogy megszüntesse? Ez még sok év kérdése. Fel kell készülnünk arra, hogy évekig kell birkóznunk az inflációval.

— Általában vesznek. Az elsőrendű fontosságú árucikkek — kenyér, tej, margarin, bus — kellendők, pontosan úgy, mint azelőtt... Azt mondják, hogy az

— Miért?

— Mert nekem a sok töprengés kicsit csökkenti az étvágyamat.

— Min töpreng?

— Azon, hogy milyen büvészműtávkönyvek alkalmazásával lehet továbbvinni az üzletet. A vendég jó minőségű és bőséges kosztot akar. A feltétele, hogy ne legyen nagyon drága, mert ha valami nagyon sokba kerül, már nem is izzik úgy.

— Honnan tudja?

— Mielőtt vendéglős lettem, előbb évtizedekig vendég voltam...

„CSAK A KÜLFÖLDI LAPOKBÓL FOGY KEVESEBB...”

Walter Peszia újság és könyvkereskedő a Tel Aviv és Givatim közötti téren. Az üzlet tele van vevőkkel, s miközben kiszolgálja őket — beszélgetünk.

— Kevesebb újság fogy, mióta ilyen nagy a drágaság?

— Ezt nem mondanám. A napi és a hetilapokból ugyanannyit adunk el. Az újság alapvetően az újság, mint a kenyér, vagy az olaj, tehát arról nehezen mondanék le az emberek. A hazai kiadás napi és hetilapok úgy fognak, mint régen. A külföldi zsurmók iránt

kissé megcsappant az érdeklődés. Nem is csoda, mert nagyon drágák. Ez köztünk maradjon.

— És a könyvek?

— Nálunk inkább csak ajándékönyvek kaphatók. És más ajándéktárgyak is, ha ajándékozásra való alkalom van. Mindenképp megveszi és ezután meg fogja venni az ajándékot. Furcsa dolog, de így van. Az elején szokatlanok a drága árak, aztán szépen megszokjuk, hogy mindenért többet kell fizetni. Mi egyebet tehetünk?

„NÁLUNK FELLENDÜLT A FORGALOM!”

Szlovák Ászulin rádiót, magnókat, villanyborítót, különféle csillogó csepebeceket árul a tel-avivi központi autóbusszállomás tulsó oldalán, az úgynevezett „csempészsoron”. Valaha így hívták — teljes joggal — ezt a kirakodóvásárt, s a név megmaradt.

Ma már nem csempészholtmit kínálnak itt eladásra, sőt előfordul, hogy adóbélyeget is talál a vevő az árun. Tény, hogy mindent olcsóbban adnak, mint az üzletben, hiszen a kereskedelmi rezi sokkal olcsóbb. Adót nem fizetnek, vagy csak keveset és a standbér sem összehasonlítható a kereskedők üzletbérével.

Mindez tudnivaló, különben nem egészen lenne érthető a Szlovák Ászulin folytatott beszélgetés.

— Hogy megy magának?

— Hát a magasságos Uris-tennek.

— Nem érzi, hogy az utóbbi időben csökkent a forgalom?

— Hogy csökkent volna? Éppen a fordítottja. Emelkedett!

— Mivel magyarázza ezt a jelenséget?

— Az üzlettulajdonosok azon na! fellelnek az árakat, amikor erre csak lehetőség nyílik. Mi olcsón állunk a vevő rendelkezésére. Az utóbbi időben növekedett az árkülönbség. Valahogy viszonylag most még olcsóbbak vagyunk, mint azelőtt.

— Ki bolond akkor üzletben vásárolni?

— Itt sajnos még nem tartunk. De már nem is olyan nagy az idegenkedés az utcai kereskedelem iránt. Mi kis haszonkulccsal dolgozunk, ugyanazt a portékát kínáljuk. És sokkal olcsóbban.

— No és a garancia?

— Uram, hallgassa meg a szakembert. A garancia a legnagyobb blöff. Ha valami elromlik, azt a végén a tulajdonos pénzért javítják meg. Nálunk nincs garancia, az igaz. De viszont kitűnő az ár, évekig észbe sem jut majd magának, mi az, hogy javítás. Egyébként mivel szolgálhatok? Nem parancsol egy szép magnós rádiót?

— Mibe kerül?

— Nyolcszázötven.

— És az üzletben?

— Ezernégy száz. Szívük az van a kereskedőknek...

SOK PENZÉRT KEVÉS VAN A KOSÁRBAN

— Miért van olyan kevés vevő? — kérdezem a szomszédos Supersol egyik pénztárosnőjét — csak nem a drágulás miatt?

— Oh, dehogyan is — legyint sokatmondóan — nézze csak meg a csúcs-időben. Mintha mi sem történt volna...

Vagyis, mintha nem is mentek volna fel az árak. A beszélgetés további során azért kiderül, hogy amikor hírt vettem a drágulásnak, a Supersol ötszörösét árulta a „normálisnál”, amikor viszont már megjelentek az új árak, hirtelen visszaesés következett. Bizonyos fokig visszatartották magukat az emberek a vásárlástól.

— De tudja — informál a rutinos pénztárosnő — ez csak addig van így, amíg meg nem szokják az új árakat... Harminc agorával több? Egy fonttal több... Nem hiszem... hogy három napig tartott az öntefegyelmezés. Utána minden megy a régieben.

A legfontosabb árucikkek mennek-e vagy általában vesznek az emberek? Ez ami érdekelt.

— Általában vesznek. Az elsőrendű fontosságú árucikkek — kenyér, tej, margarin, bus — kellendők, pontosan úgy, mint azelőtt... Azt mondják, hogy az

„A VEVŐKET MEG KELL NYUGTATNI...”

— Hitelben is árul?

— Elni kell — mondja a fűszeres a nagy Supersol és Supermarket árnyékában.

Mutatja a könyvét, de diszkrétén letakarja a neveket. Mind közelbenlakók, akik jobbra csak egyszer havonta fizetnek. Leküldik a gyerekeket kenyérért, sóért, pitáért, egyéb apróságokért és a gyerekeknek ilyenkor jogában van „megterhelni” a számlát egy rágógumi, vagy cukor erejéig. Melyik srác, mit szeret.

— Hogy megy a bolt?

— Nem panaszkodom, vevőim kitarannak mellettem, igaz jó árut adok.

— Hogyan tud reuzálni a Supersol és a Supermarket nagy konkurrenciája mellett? Ott több az ár, nagyobb a választék és mindent egy helyben kap a vevő?

— Elsősorban is a vevő bizik bennem... Nem is csapom be. Azután mondja meg nekem, amikor a drágulási hírek megindultak, melyik Supersol áll le tárgyalni a vevőkkel? Én megbeszéltem velük a dolgot, nyugtatom őket, amikor sürögésen 10-15 üveg olajat, lisztet és megmást akarnak „felhalmozni”. Mondom nekik: „Na és mi van akkor, ha lesz 10 üveg olajod mondjuk fél fonttal olcsóbban? „Kiadod a pénzedet és amikor elfogyott, amit felhalmoztál megveszed az új áron. Abba se halsz bele. Majd többet fogsz keresni...”

— És megnyugszanak?

— Nem mindegyik. De amikor látja, hogy másutt már nem kap teszem fel lisztet és én meg adok neki egy kilóval, hogy meg ne akadjon; szóval amikor láthatja, hogy számíthat rám, akkor kérdezem, miért menjen

olcsó kenyeret kidobálták, hogy elvitték a területekre, vagy azon is tul. Lehet, de a „drága” kenyér fogyasztása nem csökkent, legalább is a mi üzletünkben nem.

— Maguknál árulnak más cikkeket is, nemcsak fűszerárut. Erezni valamiféle visszaesést? — kíváncsiskodom tovább.

— Ezt nehéz nekem itt eldöntenem. Olyan automatikusan nézem az árakat, nyomom le a pénztár gombjait, hogy ezt külön kellene figyelmem... Azt hiszem, könnyen mégis az élelmi cikkekre adják ki az emberek a pénzüket, még most is a drágulás után is. A kevésbé fontos cikkekről a szaktüzetek többet tudnak...

Nézem, hogyan fizetnek az emberek. Nincs vita, vagy panasza, mindenki tisztában van az árakkal. Egy hölgy nevére mutatja bevásárlási kosarát:

— Alig van benne valami és egy század...

A pénztárosnő is ezt mondja: — Csak azon veszik észre az emberek a drágulást, hogy sok pénztér alig van valami a kosárjukban...

No és a pénztárcájukban, tesszem hozzá, úgy is mint érdeklődő és úgy is, mint vevő...

az önkiszolgáló mammut-üzletbe?

— Az egyik vevő, aki a beszélgetést hallgatja közbeszól:

— Itt a környékbelieket már mind ismeri, ha valami pillanatnyilag hiányzik is, számíthatunk rá, hogy hamarosan beszerzi nekünk.

A csillogó, mintaszerűen tisztított Supersol hálózati üzletek mellett, ez a kicsit egyszerűbb, zsúfolt, csöppnyi fűszerüzlet tehát életképes. Már nem beszélünk a „felirásról”, inkább csak arról, amit manapság úgy hívnak, hogy „public relation”!

— A fűszeres szavait ismétlőjük: — Ki áll szóba a Supersolban, vagy Supermarketben a vevőkkel? És néha egy kis „megnyugtató duma” sokat ér, különösen drágulások idején...

— Még csak egyet, — szegzem a fűszeresnek utolsó kérdés — és rendszeren fizetnek az emberek?

— Rendszeren? És mondja mit csináljak, ha nem fizetnek rendszeresen? Nekem árulnom kell, nekik enni kell... Valahogy csak megéltük mind a ketten, én is, a vevő is... Minden megy a régieben...

Valóban, sokszor ráfizet az eladó is, a vevő is... Ez az a ráfizetés, amelyből élünk... (bércezi)

ABIE NÁTÁN UJJÁÉPIT EGY KISVÁROST GUATEMALÁBAN

Téglapréselő készülékeket szállított a földrengés által elpusztult városba

Száz teherautóból és autóból álló karaván indult el Guatemala Cityből ketlenek. A teherautók 95 téglapréselő készülék, hat betonkeverő gép, aszfalttétő 900 ház számára, valamint vas- és fatáblák. Az uticél egy kisváros, amely a fővárostól négy órányira fekszik.

Ez a vállalkozás, melynek célja, hogy újraépítsen egy elpusztult kisvárost, Abie Nátán kezdeményezése és ő gondoskodik a költségek felhajtásáról is, azaz 250 ezer dollárt gyűjt össze erre a célra.

Abie Nátán lakásán a televízióban látta a guatemalai földrengés borzalma. Valaki a társaságban oldaszólt neki:

— Nu, mikor utazol?

Nem múlt el 48 óra és Abie Nátán valóban útnak volt Guatemala felé.

— Csak a repülőgépen gondoltam át, hogy voltaképpen mit is keresek én Guatemalában? Azt hittem, hogy Dél-Amerikában van, de adott valaki egy térképet és onnan tudtam meg, hogy Guatemala középamerikai állam — mondotta.

Abie Nátán megérkezett Guatemala Citybe és a Hilton szállóban vett ki szobát.

— Éjszaka furcsa rengésekre ébredtem fel, abból tudtam meg, hogy újabb földrengések következtek egymásután. Minden mozgott körülöttem. Vártam, hogy a plafon rámozuhanjon — meséli.

Másnap körutat tett a városban és megállapította, hogy a gazdagok által lakott negyedekben a házak nem rongálódtak meg, mint a szegénynegyedekben, ahol olcsó volt az építkezés és a házak összeomlottak. Nagyon szomorú volt a látvány Guatemala Cityben.

A rádió állandóan nemzeti dalokat sugárzott és időnként buzdító szavakat közölt.

Abie autót bérelt angolul beszélő sofőrrel és a városban kívüli helyekre utazott. Előbb azonban 100 dollárért csokoládét vásárolt. Minél inkább távolodtak a fővárostól, annál nagyobb volt a pusztulás. A falvak és a városok borzalmas állapotban voltak. Itt-ott csak fél falakat és oszlopokat láttak, a többi romhalmaz volt. A falusi házakat agyagból építették, azokból nem maradt semmi, csak a por.

Voltak, akik összeültöttek valami házfélét. Ezeket a megismétlődő földrengések újra lerombolták. Az emberek mégis csendesen viselkedtek, nem panaszkodtak és a szerencétlenséget, mint Isten csapását fogták fel, beletörődtek. A Vöröskereszt és más szervezetek élelmiszereket osztottak a falvakban. Jóindulatúak voltak ezek a szervezetek, de nem cselekedtek helyesen. Amikor megérkezett a Vöröskereszt egy-egy élelmiszerekkel megrakott teherautója, az emberek sorban álltak

és 6-7 órát várokoztak, amíg hosszú veszekedés után kaptak valamit belőle. Abie Nátán megdöbbenette a szervezetlenség. Küldtek élelmiszert és felszerelést anélkül, hogy megvizsgálták volna, hogy mire van szükség. Küldtek például külföldről olyan ételeket, amelyeket az indiánok, akik az ország lakosságának felét teszik ki, nem esznek meg. Gyógyszerek érkeztek Nicaraguából és kiderült, hogy ez abból a szállítmányból való, amit 1972-ben Guatemala küldött Nicaraguának, amikor ott volt földrengés.

Abie Nátán elhatározta, megmutatja a Vöröskeresztnek, hogyan kell egy segélyakciót megszervezni. Beszerzett 122 ezer tábla csokoládét 6300 dollárért, és egy héten keresztül, nap mint nap, minibuszszal szállt ki a falvakba és szétosztotta a csokoládét.

— Hét óra helyett én fél óra alatt végeztem az elosztással — mondja.

Egy napon Guatemala Cityben látott egy téglapréselő készüléket.

— Ebből származott az ötlet. Kapcsolatba léptem ismert építésszel és megkérdeztem őket, hány téglát lehet egy hónap alatt termelni száz ilyen géppel. A válasz ez volt: valamivel többet, mint másfél millió darabot. Amikor megkérdeztem, hány házat lehet ebből építeni, az a választ kaptam, hogy kilencszázat.

Abie Nátán leült kalkulációkat végezni az építésszel és megállapította, hogy 275 dollárért lehet előregyártott elemekből egy házat felépíteni. Volt mérnök, aki felajánlotta irodáját az akció megszervezésére.

Abie Nátán a zsidó hitközséghez is fordult, amelynek Engel nevű elnöke lelkesedett a tervért. Azonnal felajánlotta 25 ezer dollárt, valamint, hogy összegyűjt 75 ezer dollárt a hitközség tagjaitól.

Nátán felkereste Guatemala hadügy-miniszterét, aki helyesnek tartotta a tervet és térképről megállapította, hogy legheylesőbb volna, ha egy Sanretta nevű városban kezdenék meg az építkezést.

Abie Nátán odautazott és a polgármester segítségével sikerült 1000 munkást mozgósítania, akikkel megkezdtek 900 ház építését. Egy óriási telken állították fel a téglapréselőket és a betonkeverőket. Ő maga 150 ezer dollárt gyűjtött össze az üzem számára, amiből 60 ezer dollárt a „békéshajó” reklámjövödelméből vett kölcsön.

Abie Nátán joggal van meglegedve munkájával Guatemalában.

— Egyszerű házak lesznek, két ablakkal, egy ajtóval és kátrány-tetővel, de ezek a házacskák nem fognak összeomlani az első földrengéstől — mondja.

HUSZONÖT ÉVE HALT MEG ANDRÉ GIDE

Negyed század telt el André jelent meg „André Walter írá-Gide, a nagy francia író, szín-padi író, irodalmi szerkesztő, esszéista halála óta.

Hosszu élete alatt (1869—1951) nagy utat tett meg irodalmi és ideológiai szempontból, de érdekes, hogy a halála óta eltelt 25 év során a világ olvasóközönsége szinte teljesen elfelejtette és csak irodalomtudomány emlékezik ma már André Gidere. Pedig valaha igen népszerű volt. Elsősorban a regényei, de két darabja is sikerrel játszották világszerte. Az egyik (Saul) bibliai témájú volt. Izrael első királyának történetét írta meg. A másik híres darabjának Kandaulesz király volt a címe.

Ami regényírói munkásságát illeti — első könyve 1891-ben

jelent meg „André Walter írá-Gide, a nagy francia író, szín-padi író, irodalmi szerkesztő, esszéista halála óta.

Gide ifju korában szigorú protestáns szellemű nevelésben részesült és első írásai ezt a szellemiséget tükrözik. Később elkerült Észak-Afrikába — beteg tüdejét gyógyíttatta —, s onnan irodalmi értelemben is új emberként tért vissza Párizsba. Szakított a polgári társadalom erkölcsi felfogásával és később műveiben a teljes kötetlenesség apostola volt. Felfogásának filozófiai alapját is kidolgozta. „Action gratuite”-nak — indoklás nélküli cselekvésnek — nevezte és olyan hőöket teremtett, akik a műveiben senkinek önmaguknak sem adnak szá-

mot arról, hogy mit miért csinálnak. Lafcadio a neve a főhősének, akiben az irodalomtudomány a szürrealista regény ösét látja.

„A Vatikán püncői” — ez volt a címe André Gide legnagyobb sikerű regényének. Amikor 1947-ben megkapta a Nobel-díjat, a stockholmi zsüri ezt a könyvét emelte ki a gazdag életműből.

RIPORTKÖNYV A SZOVJETUNIORÓL

Közvetett értelemben egy ma gyar-zsidó vonatkozása is van André Gide irodalmi tevékenységének. A pályafutása során egy bizonyos korszakban a baloldallal is kacérokodott és meghívták őt (1934) a Szovjetunióba. Tapasztalatairól riportkönyvet adott ki, amelyet négy évvel később Déry Tibor, a kiváló magyar-zsidó író lefordít (Folytatása az 5-ik oldalon)

ELOFIZATÁS 10 HAVONTA 42 FONT Postabank: 404444

HAIFA Hirdetéseik: Sachar, Sapira 13. tel. 66245: 8 után tel. 84267 — 8685: Előfizetéseik: Kupát Hálts. Herz 21, tel. 66-22-44

JERUZSALEM Erdős. King George 9 Inv 14m: d. u. 4-6, tel. 224723

MURELLA exkluzív olasz tapéta

ÁRIGÉJ JAÁD B.M.

KERES MESTERT (MEISTER) RITTY SZÖVŐSZÉKEKHEZ Jelentkezés a déli órákban, tel. 822156 vagy az irodában, Hámásbir u. 3, T.A.

Peresz hadügyminiszter a Kneszetben:

A ZAVARGÁSOK NEM RENDITETTÉK MEG A ZSIDÓ-ARAB EGYÜTTÉLÉS ALAPJAIT

A külügyi és hadügyi bizottságban folytatják nyolc napirendi javaslat megvitatását — Több képviselő szerint arab provokáció okozta a nyugtalanságot

Jeruzsálem (Az Új Kelet tudósítójától). — A judeai és somroni, valamint kelet-jeruzsálemi események komoly feladatok elé állították az izraeli hatóságot, de sikerült vérontás elkerülésével fenntartani a rendet — mondotta tegnap a Kneszetben Simon Peresz hadügyminiszter, amikor az ez ügyben benyújtott és sürgősnek elismert 9 napirendi javaslatra válaszolt.

A miniszter hozzájárulásával a Kneszet a nyolc napirendi javaslatot további megvitatás végett áttette a külügyi és hadügyi bizottsághoz, míg a Tufik Tubi Rákách-párti képviselő által benyújtott indítványt nagy szótöbbséggel elutasította.

Ha Löwinger rabbi, vagy bárki más zavarja a hadsereg tevékenységét, illetve a televízióban, vagy másutt fegyverhasználatra ad utasítást, úgy a hatóság nem tévovázik és megtalálja a módját a törvény teljes szigorának alkalmazására, s a rendet ebben a vonatkozásban is biztosítja — folytatva válaszbeszédét a miniszter.

Peresz elmondotta még, hogy ha valamin csodálkozik, úgy az elsősorban az, hogy

az arab-zsidó együttélés alapja változatlanul fennmaradt ezekben a nehéz napokban is. Nemcsak azt kell látni, ami ez idő alatt történt hanem azt is, ami elmaradt, ami egyáltalán nem bontakozott ki. Így a területeken

az arab lakosság felhőtt rétege nem vett részt a tüntésekben. A zavargók löfegyvert nem használtak, a Jordán-hídon a forgalom ezekben a napokban is zavartalanul folyt, s a területek lakosai változatlanul megjelentek munkahelyükön izraeli területen is.

Nem tudni, mi lesz a végleges megoldás, szögezte le Peresz, de most már nyilvánvaló, hogy a zsidó határvonal nem lehet amolyan „vasfüggöny-jellegű” elválasztó vonal a különböző területek között, mert az élet minden napi jelensége ezt az elválasztást nem tűri.

A hatóság éberben figyel, ami történik, de tartózkodó magatartásával elsősorban azt akarja elérni, hogy az együttélés biztosítva legyen.

A területeken kitűzött választások elhalasztását csak zsidók indítványozták. Arab részről nem történt ilyen kezdeményezés. Nagy hiba lenne, ha ilyen kérdés nélkül az izraeli hatóság akadályozná ezt a demokratikus folyamatot és elhalasztaná a választásokat.

A napirendi javaslatokat a Kneszet kilenc különböző irányzatú képviselője indokolta meg. Elsőnek Méir Páil (Mokéd) szólalt fel, aki szerint kissé későn jött az ügyben a Kneszet-vita. Már korábban kellett volna erről az ügyről a Házban beszélni. Most például megelőzött benne két a Biztonsági Tanács. Olyan helyzetet kell teremteni, amely biztosítja a nyugalmat. Vigyázni

igazat, s mint rendezés, most is a területek elhagyását követelte. József Szárid (Máarách) szerint világos, hogy a PFSZ provokációja hozta létre a feszültséget, de a magunk mulasztásait is meg kell vizsgálni, s oda kell hatni, hogy helyreálljon a nyugalom. Egyértelműen meg kell mondani.

„nem áll szándékunkban egymillió arab lakosú területet fennhatóságunk alatt tartani.” „Nem akarunk fennhatóságot Judea és Somron fölött.”

Két vallásos irányzatú képviselő, Eliézer Ávtábi (VNP) és Slomo Jákov Grosz (Tórahü Front) azt hangoztatta, hogy a területeken a nyugtalanság nem spontán módon tört ki, és azt arab provokáció hozta létre.

Grosz rámutatott arra, hogy az El Akszát senki sem akarja meg sérteni, s nem igaz az arab állítás, mintha az ottani imádkozás arab vagy mohamedán érdekeket sértene. A Fügetlen Liberális Párthoz tartozó Jehuda Száiri is arab provokációról beszélt. Senki sem bántja a területek lakosságát, s nem történik olyasmi, ami

SIMON PERESZ: Tartózkodó magatartás

Tufik Tubi Rákách-párti képviselő az arab álláspontnak adott

A főrabbinátus határozata:

MEGINGATHATATLAN JOGUNK VAN A MORIA-HEGYHEZ

Az országos Főrabbinátus tegnap tanácsülésén, Ovadjá Jozsef szefárd főrabbi távollétében, tárgyalta a Moria-hegy ügyét, majd határozatot hozott, mely megállapítja:

„A Templom-hegy, a Moria-hegy, a Szentek Szentélyének helye, amelyet az Örökkévaló, Izrael istene választott a maga számára, s melyet megszentelt Dávid király is, Izraelnek istentől eredő, megingathatatlan joga van a hegyhez és a Szentély helyéhez; meg kell védeni az engedelmények tárgyát. A zsidó nép kapcsolata a fehozás, a zsidó hit alapja. E hegy felé fordult a zsidó nép fohászával és könyörgéseivel nemzedékek óta s fordul ma is mindeütt, ahol él, az országban és azon kívül.”

Slomo Goren országos áskénáz főrabbi tartott átfogó előadást a főrabbinátusi tanács előtt a Moria-hegyről. A tanács felkérte a főrabbi, hogy előadást, vizlatot kíséretében, adja ki írásban s arról a tanács a rabbiak bevonásával, tárgyalni fog. A tegnapi határozat nem említi a Templom-hegyre való belépés kérdését.

TIZ ÉVRE ÍTÉLTÉK A DRUZ FIATALEMBER GYLKOSÁT

A názáreti törvényszék tegnap tíz évi fegyházbüntetésre ítélte Ovadjá Ábed kirját-smonáit lakost, aki tavaly június 12-én,

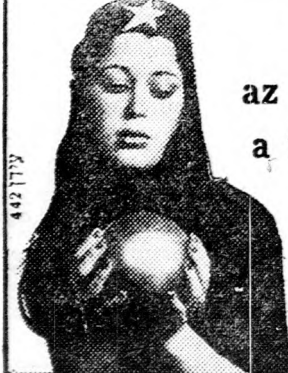
MEGHOSSZABBÍTOTTÁK JICCHÁK GROSSMANN VIZSGÁLATI FOCSÁGÁT

A tel-avivi járásbírósg tegnap 10 nappal meghosszabbította Jicchák Grossmann országos bank-felügyelő vizsgálati fogságát. — Grossmann 16 nappal ezelőtt hivatali visszaélés és korrupció gyanújával vették őrizetbe.

E héten a Mifál Hápáisz Aranygömb sorsolásán

- * Első díj 500,00 IL
- * Aranygömb díj 400,000 IL
- * Az első díj felgyűlhet: 900,000 IL-re

Ma este az eredmények a televízióban

rövid hírek a nagyvilágból

STOCKHOLM: A svéd állam-ti ügyész eljött minden vádat Ingmar Bergmann, a világhírű filmrendező ellen, akit február 3-án a svéd királyi színházban tartóztattak le azzal a váddal, hogy 1971-ben 114 ezer dollárnak megfelelő adóeltulajánást követelt el. Bergmann idegösszeomlást kapott és csak nemrég bocsátották el a kórházból, de azóta sem képes dolgozni és barátai szerint súlyos sokkot szenvedett. Az állami főügyész tegnap sajtóértekezleten kijelentette, hogy semmiféle alapot sem talál a vádakra és semmi okot sem lát a vizsgálat továbbvitására Bergmann ellen. A főügyész Bergmann ügyvédjének

kerésére vizsgálta felül a kerületi ügyész által emelt vádat. Ezzel szemben az ügyész közölte, hogy folytatják a vizsgálatot néhány színész ellen, aki fellelősi honoráriumot kapott Bergmann „Personna” nevű svájci vállalatától és erről nem adott adóvallomást.

CAPE TOWN: A dél-afrikai rendőrség elfogott 17 fegyveres mozambiki katonát, Jimmy Kruger rendőrségi miniszter közölte, hogy a mozambiki katonák menekülő portugálok üldözése közben, teherautókon hatoltak be Dél-Afrika területére, miután átörték a drótkerítést a határon. Mozambikban az egykori portugál gyarmatok kerekén 30 ezer portugál maradt a függetlenség tavalyi kihirdetése után. — Dél-Afrika egyébként közölte, hogy a hét végén teljesen kivonja katonáit Angolából, miután egy közvetítő állam (valószínűleg Anglia) révén arról biztosították, hogy nem éri kár a Cuneo folyó duzzasztógátját és erőművét, amely Namibia ellátására épült, angolai területen.

KAIRO: Az arab bojkottok kongresszusának megnyitására tartott beszédében Muchammed Máchub, az Izrael-ellenes bojkott igazgatója azt állította, hogy az Izrael elleni gazdasági bojkott hatékony stratégiai fegyvernek bizonyult. „Számos amerikai és angol vállalat betartja a bojkott szabályait, ellenében az amerikai törvényekkel és az angol kormány nyilatkozataival”. A kongresszus Alexandria kikötőjében, a „Palesztina” szállóban folyik. Máchub azt állítja, hogy az elmúlt évben 172 külföldi cég nyújtott be okiratokat annak igazolására, hogy megszakította kapcsolatát Izraellel és ezért kéri törlesztését a felleltaró. Ez év januárjában és februárjában 80 további cég nyújtott be ilyen kérelmet.

ORANGE: Muchammed el Gámászi tábornok, Egyiptom

hadügyminisztere, aki francia kollégája, Ives Bouget meghívására tartózkodik Franciaországban, tegnap látogatást tett a francia légihaderő bázisain Oranban és Plateau d'Albionban. Franciaország déli részében. Az egyiptomi hadügyminiszter megtekintette a Mirage F-1, továbbá a francia-német gyártmányú Alfa-Jet iskolagépek, az Angol-francia produkcióban készülő Jaguar harci gépek és a Transal be mutató repülősejt. Egy másik bázison Gámászi megtekintette Franciaország első stratégiai rakétáit.

NEW YORK: A Daily News jelentése szerint tárgyalások folynak egy szovjet és egy amerikai kém kísérletéről. A múlt év júniusában elfogott és 22 évi fegyházra ítélt Szarkisz Pászka-lyan örmény származású „gyémántész” védőügyvédje megígérte, hogy tárgyalásokat folytatnak kliense kísérletéről egy Oroszországban elfogott ma gasztrai amerikai hírszerző ügynök ellenében. Nem közölték semmiféle adatot, hogy ki volt az ügynök.

LONDON: Andrej Gromiko szovjet külügyminiszter befejezte háromnapos Angliai látogatását, amely a szovjet zsidókérdésű szervezetek folytonos tüntetéseinek jegyében állt. A Szovjetunió külügyminiszterét tegnap egy hátsó bejáraton csempészték be Harold Wilson miniszterelnök irodájába a Downing street 10 alatt, miközben az épület előtt kora reggel óta a „Harminc klub” harminc nőtagja tartott őrseget. Az asszonyok, akik évek óta küzdenek a szovjet zsidókérdés, az Oroszországban bebörtönzött cionisták szabadonbocsátását és kivándorlásuk engedélyezését követelték. James Callaghan külügyminiszter a tegnap délután lefolyt zárt megbeszélésen állítólag ismét felszólította Gromikót, hogy a Szovjetunió tartózkodjék minden fegyveres beavatkozástól Afrikában és tegyen lépéseket a kubai csapatok kivonására érdekében.

A MÁÁRÁCH GYŐZÖTT A TEL-AVIVI VÁROSI ALKALMAZOTTAK VÁLASZTÁSAIN

A tel-avivi városi tanács szervezetének kedden tartott választásain. A Máarách nagy győzelmet aratott és megkapta az abszolút többséget a szervezet választmányában. A Máarách-al szemben minden párt veszített a szavazatai számából az elmúlt választás óta.

Az eredmények a következők: Máarách — 59,4 (az előző választásokon 49), a Likud 23 (29), Hápóel Hámizráchi 8,5 (10,8) Agudat Jiszráel 1,7 (2,7), Laszimányában. A Máarách-al szemben minden párt veszített a szavazatai számából az elmúlt választás óta.

ALAIN POHER: JAVULT IZRAEL ÉS FRANCIAORSZÁG VISZONYA

„Tovább folytatom tevékenységemet a szíriai zsidóság érdekében” — A francia szenátus elnöke tegnap elhagyta az országot

Izrael és Franciaország kapcsolatai javultak az utóbbi időben és tudomásomra jutott, hogy a két ország külügyminiszterei is közelebb kerültek egymáshoz — mondotta tegnap a Ben Gurion repülőtéren adott nyilatkozatában Alain Poher, a francia szenátus elnöke, aki egyhetes látogatás a befejeztével tegnap elhagyta az országot.

Noha nem vagyok tagja a kormányban, de minden tölem telhető elkövetek, hogy elősegítsem a további megértést a két ország között — mondotta.

Mint az arab országokból származó zsidók megmentéséért tevékenykedő nemzetközi bizottság elnöke, Poher kijelentette, hogy ez év májusában az Egyesült Államokba utazik, hogy az ott működő hasonló amerikai bizottsággal tárgyaljon annak érdekében, hogy könnyítsenek a szíriai zsidóság helyzetén. — Csalódságot okozott számomra a szíriai kormány magatartása, amikor megtudtam, hogy öt éve nem javult az ottani zsidók helyzete. Tovább folytatom tevékenységemet a nemzetközi bizottság keretében, melyhez 30 ország tartozik és tagjai között vannak olyan

UJ KELET

אנון יומי בחרת מכללת בוסה ההגוינת
התורכת זמן נ מוסון
העורן האחרון דוד שן
המוסי: זוא קליב, קטון יומי בוסה
המאמר: ירון הרבנות 52, ת.ר. 631

שנת ה'תשי"ם ושש
ט'בשבתודיק ע'פוליאמ

Főszerkesztő:
Dr. MARTON GIZELLA
Feladás szerkesztő:
SCHON DEZSO
Kiadó: UJ KELET, ITON JOMÉ LTD., TEL AVIV, Hárakevet 52-
P.O.B. 631, Telefon: 30011.

MOSE DÁJÁN: UJ HELYZET ALAKULT KI A „TERÜLETEKEN”

„A kormányknak világos határozatokat kell hoznia a telepítési politika és a közös szenthelyek ügyében” — A volt hadügyminiszter Bermudára utazott

Ami most Judeában és Somronban történik, arra utal, hogy új korszak kezdődik és ennek megfelelően kell mérlegelnünk tevékenységünket. Természetes, nincs kétségem aziránt, hogy rendet kell teremteni a területeken. Ez mindenképpen a hadsereg és a rendőrségre hárul! — mondotta tegnap Luddon Mose Dáján Kneszet-képviselő, aki az Egyesült Államokba utazott, onnan pedig Bermudára folytatja útját, hogy előadást tartson a közel-keleti helyzetről.

Dáján hangoztatta, hogy tekintettel az új helyzetre, a kormányknak néhány világos határozatot kell hoznia: A telepítési politikának határozottnak kell lennie, nem maradhat többé ködös és homályos. Ugyanez a helyzet a közös szenthelyeken tanúsítandó magatartással is. Pontosban meg kell határozni azt is, melyek azok az ügyek, melyekbe beavatkoznunk. — Így például muniipális hatóságok, iskolák — és melyek nem. „Ez azonban nem vonatkozik Jeruzsálemre.” Dáján szerint kétségtelen, hogy a tüntetések és út-eltiltasztások mögött, amelyeket erőszakkal is meg kell akadályozni, társadalmi erjedés folyik, melyet tudomásul kell venni.

Ujságírók kérdésére, hogy miről tárgyalt kedden a Kneszetben Menáchem Beginnel, azt válaszolta, hogy ez személyes jellegű beszélgetés volt, és így nem hajlandó nyilatkozni.

Dáján azt „Ifjú Elnökök Egye-

ELBOCSÁTOTTÁK A KLITAUGYI MINISZTERIUM BÁT-JÁMI MEGBIZOTTJÁT

Kilakoltattott egy olé-családot a bérelt lakásból

Binjámin Ábrámovicst, a klitaugyi minisztérium bát-jámi igazgatóját felfüggesztették állásából az ellene folyó vizsgálat befejezéséig. Hivatalosan azt állítják, hogy szabadságra ment, de beavatottak úgy tudják, hogy felfüggesztésről van szó.

Azzal vádolják, hogy nem járt el helyesen, amikor kilakoltattott egy orosz olé-családot a bérelt lakásból, melynek szerződése már lejárt, de ezt nem jelentette, hanem ellenkezőleg, közölte, hogy

KÜLFÖLDÖN TANULÓ DIÁKOKNAK JELENTKEZNIÜK KELL A KONZULÁTUSON

Megvonják a deviza-kiutalást azoktól, akik nem teljesítik az utasítást

A hadsereg és a közoktatásiügyi minisztérium közötti megállapodás alapján, az illetékes hatóság utasítást kapott, hogy a külföldön tanuló izraeli diákok számára csak az esetben folyósítsák a devizát, ha legalább egy évben egyszer jelentkeznek az izraeli konzulátusnál. Ez az intézkedés biztosítani akarja, hogy fennmaradjon a kapcsolat sok ezer külföldön tanuló diákkal.

A rendelet csak három héttel ezelőtt lépett életbe, de visszamenőleges hatályú, tehát nem

PA ALAPIT

2.50

IZ A Dinitz

New-ban késő rozati ja nama és szövege zati java lett, hogy tikáját, a tatása.”

A további raeli a m szavonásá lik Izrael lépésektől arab lakó lást uralo

Az ere más bejezés Izrael és befejezés Mig Iz javaslata területek ra felhas befejezés minden l Seranton ellenezni vábi m meg is s

Ivor F helyeslet és azt h Angliá mód. nyomn a megsz

Izrael, feszítései kát a ve Biztonságot hata amelyet, hatalam zél, széls zel párhü Izrael, liam s

W

Ford POB